

ДО
Г-ЖА АСЯ АСПАРУХОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ОБЩИНСКИЯ СЪВЕТ
В ОБЩИНА ШУМЕН
И
Г-Н ХРИСТО ХРИСТОВ
КМЕТ В ОБЩИНА ШУМЕН

СТАНОВИЩЕ

От Петър Бодуров – Председател на УС на Фондация “ПОДОБРИ”

Относно:

Проектът за правилник за финансиране на младежки проекти в изпълнение на стратегията за развитие на младите хора в Община Шумен.

Фондация “Подобри” приветства инициативата за изработване на нов правилник за финансиране на младежки проекти в Община Шумен. Правилникът е основен инструмент за подпомагане дейността на организации работещи с млади хора, младежките организации и неформалните младежки групи. Ролята на правилника е да осигурява изпълнение на стратегията за развитие на младите хора и да подкрепя младежката инициативност и организациите, осъществяващи дейности за млади хора.

Необходимостта от актуализация на настоящия правилник е осезаема предвид резултатите от предишната сесия (2023 г.). Една от причините десетки проекти да не реализират инициативите си е пропуските в текущия правилник и липсата на прозрачен критерий за оценка на проектите.

Становище за промяна на правилника беше изложено още през февруари, 2020 г., когато нашия председател - Петър Бодуров, тогава представляващ Общински младежки съвет, беше изпратил становището до тогавашния кмет Любомир Христов, с което изнесе основните пропуски на настоящия правилник, както и конкретни предложения за реформи в него.

Основен акцент тогава бяха:

- Вписването на организациите, работещи с млади хора;
- Да се променят сроковете на обявяване, кандидатстване, разглеждане и класиране на първа сесия;

- Разходите за възнаграждения и хонорари за обслужване на проекта трябва да бъдат сред допустимите разходи;
- Разясняване на допустимите разходи;
- Въвеждането на Писмена мотивация на Експертния съвет за всяко проектно предложение, което бъде отхвърлено или изпрати запитване;
- Разработване на скала и критерий за оценка на проектите, който да бъде прозрачен и да бъде представян при обявяването на резултатите;

Споменатата идея беше замразена от тогавашната администрация, която запази в сила текущия правилник. В частност тези действия доведоха до ситуацията, в която изпаднахме миналата година. Към днешна дата всички описани пропуски са налице, плюс нуждата от по-подготвени и независими участници в Експертната комисия.

В резултат от това, нашето становище е, че предложението правилник има положителен замисъл, но оказва недостатъчно ясно въздействие върху описаните необходими за реформи.

В допълнение, ние вярваме, че за обновяването на един такъв документ, засягащ целия сектор и десетки организации, би следвало да се търси по-широка подкрепа и съгласуване с голям брой организации и заинтересовани лица.

Фондация “Подобри”, съвместно с Общински младежки съвет Шумен и Община Шумен, управлява проект за изработка на Нова младежка стратегия, в чиято изработка участват и 25 представители на различни младежки групи, НПО-та, работещи с млади хора и институции. Нашите очаквания бяха промяната на правилника да се реализира след приемане на новата стратегия.

В частност стартиралата инициатива и пропуските в настоящия правилник, считаме качествено обновяване за спешна необходимост.

С настоящето конкретно предложение от наша страна описваме пропуските в настоящия проектоправилник и предлагаме от една страна, гъвкавост на комисията и общината да променят различните категории и приоритети година за година, а от друга страна, ясни критерии и подробна информация на организациите с цел разработването на конкретни указания за:

- **Проектова дейност:** определяне на целите и приоритетите за текущата година; обновяване на сроковете и критериите за оценка, и публикуването на оценъчната карта, необходимите документи и др.;
- **Финансови:** да се опишат изискванията към отчетните документи, допустимите разходи, срокове и др.;

Тези два разяснителни документа ще обяснят значително по-ефективно процеса за кандидатстване в сравнение със сложно формулирания правилник. Също така ще дадат гъвкавост на администрацията да адаптира своите приоритети, спрямо изпълнението на стратегията и наличния бюджет.

Относно конкретното предложение за проекто-правилника, нашите предложения са:

- Чл. 1 - Изцяло да отпадне

“Чл. 1. /нов/ Държавната политика за младежта е целенасочена и последователна дейност на държавата, общините, младежките организации и обществото, която има за цел създаване на благоприятни условия за пълноценно личностно развитие на младежите и участието им в обществения и икономическия живот, както и приобщаването им в управлението на местно, областно и национално нива чрез дейности, насърчаващи развитието на младежите в страната. /чл. 2. от Закон за младежта/“

Няма нужда в този правилник да се дават дефиниции за младежка политика и да се цитира излишна информация, която не е свързана със съответния правилник. Това затруднява читатели и удължава излишно съдържанието.

- Чл. 2. - Да се измени от *“В съответствие със Закона за младежта, Националната стратегия за младежта и Стратегията за развитие на младите хора в Община Шумен този правилник урежда финансирането на проектоидеи за съответната календарна година на младежки инициативни групи и организации, работещи със и за млади хора, регистрирани на територията на Община Шумен.”* на **“Настоящият правилник определя условията и реда за финансово подпомагане на младежки проекти в Община Шумен.”**

Тук формулирането на съответния член ни се вижда твърде сложно и объркващо. Направен е опит в едно изречение да се опишат няколко категории - допустими кандидати, допустим период и същевременно с това да се обясни, кое урежда този правилник, което би следвало да е най-основната роля на този първи член. Именно за това, считаме, че е резонно да се опрости съответния член, а категориите за допустимите кандидати да се разгледат по-конкретно в друг член, както е в това проекто предложение.

- Чл. 3 - Предлагаме член 3 също изцяло да отпадне

Презумпцията ни тук е, че тези приоритети трябва да могат да се сменят спрямо ситуацията и изпълнението на стратегията и именно затова е по-добре да бъдат описвани, година за година в указанията за изготвяне на проект.

- Чл. 5 ал. 2 т.3 да се коригира *“Членове - представители на: младежки организации и общински съветници от ПК по младежки дейности и спорт”* на **“Членове – представители на младежки организации, организации работещи с**

млади хора, експерти в разработване на младежки проекти и общински съветници от ПК младежки дейности и спорт.

Тук аргумента ни е, че така зададен този член, изключва представители на организациите, работещи с млади хора, които са мнозинство и имат солидна експертиза в разписването и управлението на проекти за младежи. Освен това съм добавил и е категорията “експерти в разработването на младежки проекти”, които могат да докажат експертиза, но не са част от някоя конкретна организация. За тях считам, че са важни, защото биха могли да имат доста опит и в същото време да се извън хипотезата за конфликт на интереси.

- Чл. 9 т.3 - да се коригира “Разглежда и оценява проектните предложения, одобрява ги за финансиране или отхвърля, като и в двата случая изготвя становище за всеки проект с доводите си. на “Експертната комисия разглежда, оценява и класира проектните предложения, кандидатствали за финансиране по формуляр (Приложение 1), като критериите за оценка се обявяват в Указанията. Комисията е длъжна да състави становище с мотивите си за оценка за всеки проект. Становищата ще се представят на неудобрените кандидати.”

Предложението е добро, но просто сме преформулирани текста, така че да звучи по-добре и съответно сме добавили представянето на точкова оценка, която ще даде моментална обратна връзка на кандидата, къде се намира спрямо останалите участници. Освен това всеки неудобен кандидат ще може да получава обратна връзка, какво му е липсвало и трябва да подобри в проекта си, за да бъде оценен положително следващия път.

- Чл. 12 и чл. 13 - Подкрепяме напълно предложенията и предложените срокове.

- Относно Чл. 14. - Намираме предложението текст за нерелевантен, двусмислен и създаващ много възможности за интерпретация. В почти всички младежки актуални и успешни младежки програми няма възможност физически лица да получава финансиране за младежка дейности. Под физически лица не визираме участник в неформална младежка група. За тях си има отделна категория и те са обособени почти навсякъде. В Националната програма за младежта например само две категории бенефициенти могат да кандидатстват - Юридически лица с нестопанска цел с фокус върху младежи и неформални младежки групи от най-малко 4-ма участници. Ние считаме, че ако едно физическо лице, не може да намери още поне 2-ма или 3-ма съмишленника за инициативата си, значи трудно би могъл и да я изпълни успешно. Отделно в члена е посочена категорията “ инициативна младежка група”, което не съществува като термин никъде в законодателната рамка, а по-скоро термина е както вече отбелязахме неформална младежка група.

Заради тези аргументи считаме, че допустимите кандидати, които трябва да могат да кандидатстват са местни организация и младежки групи, които развиват дейности в Община Шумен или по-конкретно:

- **Юридически лица, регистрирани по Закона за юридическите лица с нестопанска цел в обществена полза и имащи за цел и/или предмет на дейност осъществяване на младежки дейности, които са изцяло с нестопански характер и са регистрирани на територията на Община Шумен. /В тази група влизат младежките организации и организациите, работещи с млади хора./**
- **Национално представителни младежки организации (с клон или секция на територията на Община Шумен), осъществяващи дейността си на територията на Община Шумен в съответствие с принципите, целите, задачите и приоритетите на политиката на Община Шумен за младежта.**
- **Неформални младежки групи, осъществяващи дейности в полза на младите хора в Община Шумен, в съответствие с принципите, целите, задачите и приоритетите на общинската политика за младежта. Неформалната младежка група се състои от минимум трима участници, като един от членовете на групата, който е на възраст над 18 г., приема ролята на представител и поема отговорност от името на групата с изрично писмено, нотариално заверено пълномощно от останалите членове. /в случай на непълнолетните членове в групата, законните представители подписват пред нотариус пълномощното./**

- Чл. 16 и чл. 17 - Считаме, че текстовете имат нужда от промяна, но генерално изброените допустими и недопустими разходи са много релевантни. Нашето предложение е тази тема да бъде разгърната в допълнителни финансови указания, които биха да ли гъвкавост и възможност за корекция, без да е нужно прегласуване на правилника.

- **Чл. 18.** - Идеята за налагане на ограничение на бюджета по категории е много релевантна и добра. Считаме обаче, че текста в този член може да се опрости и подобри. Отделно считаме, че категория физически лица не трябва да има, а тя да бъде заменена от неформална младежка група. Не на последно място ние настояваме за минимално увеличаване на допустимия бюджет за Юридически лица от 5000 лв. на 6000 лв., защото за по-мощни проекти, с потенциал за дългосрочно въздействие, 5 000 не биха били достатъчни. Отделно последните две години наблюдавахме значителен ръст в цените на всичко и това трябва да бъде отчетено. За справка една академия за младежко лидерство за 30 младежи с непретенциозно настаняване и храноден, транспорт и разходи за фасилитатори и програма би излязло минимално 6 000 лв. Считаме, че тази програма трябва да дава възможност за реализирането и на по-сериозни проекти и значими проекти, а не само малки инициативи.

Нашето предложение за промяна в чл. 18 е “По реда на настоящия правилник не се финансират дейности:

- 1. реализирани преди одобряването на проектното предложение и извън срока на изпълнението на проекта, посочен в договора;**
- 2. проекти на юридически лица на стойност над 6000 лв.**

3. проекти на неформални групи на стойност над 2000 лв.”

10.01.2024 г.
Гр. Шумен.

.....
Петър Бодуров
Председател на УС,
Фондация “Подобри”